
FSMA_2017_14 dd. 22/08/2017

Mededeling over de voorbereiding van de inwerkingtreding van de MiFID II-richtlijn (wat vergunningen en kennisgevingen aan de FSMA betreft)

Toepassingsgebied:

Deze mededeling is van toepassing op de volgende ondernemingen (hierna “gereguleerde ondernemingen”):

- de kredietinstellingen naar Belgisch recht indien zij beleggingsdiensten[*] verlenen, inclusief de bijkantoren die zij in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte (hierna “EER-lidstaat”) hebben gevestigd; en,
- de beleggingsondernemingen naar Belgisch recht, inclusief de bijkantoren die zij in een andere EER-lidstaat hebben gevestigd.

Deze mededeling is eveneens van toepassing op de volgende gereguleerde ondernemingen:

- de in België gevestigde bijkantoren van de beleggingsondernemingen en de kredietinstellingen indien zij beleggingsdiensten verlenen, voor zover die beleggingsondernemingen en kredietinstellingen ressorteren onder het recht van een Staat die geen lid is van de EER; en,
- de kredietinstellingen en de beleggingsondernemingen die ressorteren onder het recht van derde Staten en die in België wettelijk bevoegd zijn om beleggingsdiensten te verlenen, wat hun transacties op het Belgische grondgebied betreft.

[*] Hier worden de beleggingsdiensten bedoeld die zijn opgelijst in deel A van bijlage I bij Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU (herschikking) (hierna “MiFID II-richtlijn”). Die diensten kunnen, in voorkomend geval, samen worden verleend met de nevendiensten in de zin van deel B van bijlage I bij de MiFID II-richtlijn. Gereguleerde ondernemingen die enkel nevendiensten verlenen, vallen niet onder toepassing van deze mededeling.

Samenvatting/Doelstellingen:

Deze mededeling strekt ertoe de identificatie en de lezing te vergemakkelijken van de geldende vergunnings- en bedrijfsuitoefeningsvoorwaarden voor de gereguleerde ondernemingen, inclusief de eventuele kennisgevingen aan de FSMA, als gewijzigd door de MiFID II-richtlijn en haar gedelegeerde of uitvoeringsmaatregelen. Daartoe wordt in deze mededeling:

- aangegeven welke de meest pertinent teksten zijn voor het toepassingsgebied van de MiFID II-richtlijn en voor de vergunnings- en bedrijfsuitoefeningsvoorwaarden waarin de MiFID II-richtlijn voorziet;
- een samenvatting gegeven van de belangrijkste wijzigingen die door de MiFID II-richtlijn zijn aangebracht in de vergunnings- en bedrijfsuitoefeningsvoorwaarden;

- de aandacht van de gereguleerde ondernemingen gevestigd op het belang om, mocht dat nog niet zijn gebeurd, een actieplan op te stellen om te bepalen welke stappen moeten worden gezet of welke maatregelen moeten worden genomen teneinde te voldoen aan de vereisten die voortvloeien uit de MiFID II-richtlijn en haar gedelegeerde of uitvoeringsmaatregelen, en om die stappen en/of maatregelen in praktijk te brengen.

Structuur:

In punt 1 verduidelijken wij welke teksten pertinent zijn voor deze materie en brengen wij hun datum van inwerkingtreding in herinnering. In punt 2 worden de wijzigingen overlopen die in het toepassingsgebied en in de vergunnings- en bedrijfsuitoefeningsvoorwaarden zijn aangebracht en waaraan de gereguleerde ondernemingen, volgens de FSMA, bijzondere aandacht dienen te besteden. In punt 3 gaan wij nader in op het belang van een actieplan teneinde te waarborgen dat de nieuwe regels in deze materie worden nageleefd zodra zij in werking treden.

1. Pertinente teksten en datum van inwerkingtreding

1.1. Op Europees niveau

Op Europees niveau werden al verschillende teksten over de vergunnings- en bedrijfsuitoefeningsvoorwaarden aangenomen die van toepassing zijn op de gereguleerde ondernemingen, waaronder teksten over de eventuele kennisgevingen aan, naargelang het geval, de FSMA of de NBB¹.

Deze teksten, die in de voorliggende mededeling de “MiFID II-teksten” worden genoemd, zorgen voor een herziening van Richtlijn 2004/39/EG betreffende markten voor financiële instrumenten (hierna “MiFID I-richtlijn”)² en van haar uitvoeringsmaatregelen, meer bepaald Richtlijn 2006/73/EG (hierna “MiFID I L2D-richtlijn”)³ en Verordening (EG) nr. 1287/2006 (hierna “MiFID I L2R-verordening”)⁴. Zij zijn als volgt gestructureerd:

¹ Bondig samengevat is de FSMA de autoriteit die bevoegd is om toezicht te houden op de naleving van de vergunnings- en bedrijfsuitoefeningsvoorwaarden waaraan vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies moeten voldoen. De NBB is bevoegd voor het toezicht op de naleving van deze voorwaarden door de beursvennootschappen en voor het toezicht op de naleving van bepaalde bedrijfsuitoefeningsvoorwaarden door kredietinstellingen die beleggingsdiensten verlenen. De FSMA is ook bevoegd voor het toezicht op de naleving van de regels voor het exploiteren van een OTF of MTF (ook al is de exploitant een kredietinstelling of een beursvennootschap), alsook voor het toezicht op de naleving van de regels voor algoritmische handel.

² Richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende markten voor financiële instrumenten, tot wijziging van de Richtlijnen 85/611/EEG en 93/6/EEG van de Raad en van Richtlijn 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad en houdende intrekking van Richtlijn 93/22/EEG van de Raad.

³ Richtlijn 2006/73/EG van de Commissie van 10 augustus 2006 tot uitvoering van Richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de door beleggingsondernemingen in acht te nemen organisatorische eisen en voorwaarden voor de bedrijfsuitoefening en wat betreft de definitie van begrippen voor de toepassing van genoemde richtlijn.

⁴ Verordening (EG) nr. 1287/2006 van de Commissie van 10 augustus 2006 tot uitvoering van Richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad wat de voor beleggingsondernemingen geldende

- de algemene beginselen zijn ingeschreven in Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU⁵ (hierna “MiFID II-richtlijn”), en in Verordening (EU) nr. 600/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten in financiële instrumenten en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 (hierna “MiFIR-verordening”), beide teksten zijn zogenaamde “teksten van niveau 1”;
- deze algemene beginselen worden meer in detail uitgewerkt in verschillende “teksten van niveau 2” die door de Europese Commissie worden aangenomen in de vorm van hetzij een richtlijn (die in het nationaal recht moet worden omgezet, meer bepaald de Gedelegeerde Richtlijn (EU) 2017/593 van de Commissie van 7 april 2016⁶ – hierna “MiFID II L2D-richtlijn”), hetzij een verordening (die rechtstreeks van toepassing is in elke lidstaat). Het merendeel van die teksten zijn verordeningen, waarvan sommige gedelegeerde verordeningen (waaronder meer bepaald de Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 van de Commissie van 25 april 2016 houdende aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad⁷ – hierna “MiFID II L2R-Verordening”), en andere uitvoeringsverordeningen, naargelang zij technische reguleringsnormen of technische uitvoeringsnormen⁸ bevatten die door ESMA⁹ zijn voorbereid;
- voorts worden deze algemene beginselen en hun uitvoeringsmaatregelen nader toegelicht in de “teksten van niveau 3” die door ESMA worden gepubliceerd, zoals richtsnoeren of FAQ’s (vragen en antwoorden), die weliswaar geen kracht van wet hebben maar de mening weerspiegelen van de Europese toezichthouders die zitting hebben in ESMA.

1.2. Op Belgisch niveau

De teksten tot omzetting van de MiFID II-richtlijn in Belgisch recht zullen weldra bij het Parlement worden ingediend. De MiFID II L2D-richtlijn zal worden omgezet in een koninklijk besluit dat op hetzelfde tijdstip zou moeten worden bekendgemaakt als de teksten tot omzetting van de MiFID II-richtlijn.

verplichtingen betreffende het bijhouden van gegevens, het melden van transacties, de markttransparantie, de toelating van financiële instrumenten tot de handel en de definitie van begrippen voor de toepassing van genoemde richtlijn betreft.

⁵ Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU.

⁶ Gedelegeerde Richtlijn (EU) 2017/593 van de Commissie van 7 april 2016 tot aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot het vrijwaren van financiële instrumenten en geldmiddelen die aan cliënten toebehoren, productgovernanceverplichtingen en de regels die van toepassing zijn op het betalen of het ontvangen van provisies, commissies en geldelijke of niet-geldelijke tegemoetkomingen.

⁷ Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 van de Commissie van 25 april 2016 houdende aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de door beleggingsondernemingen in acht te nemen organisatorische eisen en voorwaarden voor de bedrijfsuitoefening en wat betreft de definitie van begrippen voor de toepassing van genoemde Richtlijn.

⁸ In het Engels respectievelijk “regulatory technical standards” (RTS) en “implementing technical standards” (ITS) genoemd.

⁹ Europese Autoriteit voor Effecten en Markten, beter bekend onder de Engelse benaming “European Securities and Markets Authority” of kortweg ESMA.

1.3. Datum van inwerkingtreding en lijst van pertinente Europese en Belgische teksten

Op **3 januari 2018** treden deze verschillende, zowel Belgische als Europese teksten in werking. Vanaf die dag moeten de gereguleerde ondernemingen zich dus conformeren aan de verplichtingen die uit die teksten voortvloeien. Er is immers geen overgangperiode.

Deze teksten vervangen vanaf die datum de MiFID I-richtlijn, de MiFID I L2D-richtlijn en de MiFID I L2R-verordening (hierna "MiFID I-teksten") die in Belgisch recht zijn omgezet door het koninklijk besluit van 27 april 2007 tot omzetting van de Europese Richtlijn betreffende de markten voor financiële instrumenten, het koninklijk besluit van 3 juni 2007 tot bepaling van nadere regels tot omzetting van de richtlijn betreffende markten voor financiële instrumenten, en het reglement van de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen (CBFA) van 5 juni 2007 betreffende organisatorische voorschriften voor instellingen die beleggingsdiensten verstrekken.

In onderstaande tabel worden de verschillende MiFID II-teksten over de vergunnings- en bedrijfsuitoefeningsvoorwaarden opgelijst die thans bestaan of worden voorbereid:

Teksten van niveau 1	Teksten van niveau 2	Teksten van niveau 3
<p>Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU (MiFID II-richtlijn).</p>	<p><u>Gepubliceerde teksten</u></p> <p>Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 van de Commissie van 25 april 2016 houdende aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad <u>wat betreft de door beleggingsondernemingen in acht te nemen organisatorische eisen en voorwaarden voor de bedrijfsuitoefening en wat betreft de definitie van begrippen voor de toepassing van genoemde Richtlijn (MiFID II L2R-verordening)</u></p> <p>Uitvoeringsverordening (EU) 2016/824 van de Commissie van 25 mei 2016 tot vaststelling van technische uitvoeringsnormen met betrekking tot <u>de inhoud en vorm van de beschrijving van de</u></p>	<p><u>Ontwerpteksten</u></p> <p>"Consultation Paper - Joint ESMA and EBA¹⁰ Guidelines on the assessment of the suitability of members of the management body and key function holders under Directive 2013/36/EU and Directive 2014/65/EU"¹¹</p>

¹⁰ De Europese Bankautoriteit.

¹¹ 28.10.16, EBA/CP/2016/17.

	<p><u>werking van multilaterale handelsfaciliteiten en georganiseerde handelsfaciliteiten en de kennisgeving aan de Europese Autoriteit voor effecten en markten overeenkomstig Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende markten voor financiële instrumenten</u></p> <p>Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/1018 van de Commissie van 29 juni 2016 tot aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende markten voor financiële instrumenten met technische reguleringsnormen ter specificatie van de <u>informatie die door beleggingsondernemingen, marktexploitanten en kredietinstellingen moet worden verstrekt</u></p> <p>Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/571 van de Commissie van 2 juni 2016 tot aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad met technische reguleringsnormen inzake <u>vergunningverlening aan, organisatorische vereisten voor en publicatie van transactiemeldingen door aanbieders van datarapporteringsdiensten</u> (naar deze Verordening wordt soms ook verwezen met het acroniem “RTS 13”)</p> <p>Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/578 van de Commissie van 13 juni 2016 tot aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad</p>	
--	--	--

	<p>betreffende markten voor financiële instrumenten ten aanzien van technische reguleringsnormen <u>tot specificering van de vereisten inzake marketmakingovereenkomsten en -regelingen</u> (naar deze Verordening wordt soms ook verwezen met het acroniem “RTS 8”)</p> <p>Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/2022 van de Commissie van 14 juli 2016 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 600/2014 van het Europees Parlement en de Raad met technische reguleringsnormen inzake de <u>informatie die ondernemingen uit derde landen met het oog op registratie moeten verstrekken en de vorm waarin informatie aan de cliënten moet worden verschaft</u></p> <p>Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/589 van de Commissie van 19 juli 2016 tot aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot technische reguleringsnormen tot specificering van de <u>organisatorische vereisten voor beleggingsondernemingen die zich met algoritmische handel bezighouden</u> (naar deze Verordening wordt soms ook verwezen met het acroniem “RTS 6”)</p> <p>Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/592 van de Commissie van 1 december 2016 tot aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot technische</p>	
--	--	--

	<p>reguleringsnormen voor de <u>criteria om uit te maken wanneer een activiteit moet worden aangemerkt als een nevenactiviteit van het hoofdbedrijf</u> (naar deze Verordening wordt soms ook verwezen met het acroniem “RTS 20”)</p> <p>Uitvoeringsverordening (EU) 2017/1110 van 22 juni 2017 tot vaststelling van technische uitvoeringsnormen met betrekking tot de <u>standaardformulieren, templates en procedures voor de vergunningverlening aan aanbieders van datarapporteringdiensten en desbetreffende kennisgevingen</u> overeenkomstig Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende markten voor financiële instrumenten (naar deze Verordening wordt soms ook verwezen met het acroniem “ITS 3”)</p> <p><i><u>Ontwerpteksten</u></i>¹²</p> <p>Gedelegeerde Verordening (EU) .../... van de Commissie van 14 juli 2016 tot aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot technische reguleringsnormen op het gebied <u>van informatie en vereisten voor het toekennen van een</u></p>	
--	--	--

¹² Deze teksten zijn nog niet aangenomen door de Europese Commissie of nog niet gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie.

	<p style="text-align: center;"><u>vergunning aan beleggingsondernemingen</u>¹³</p> <p style="text-align: center;">“Commission implementing regulation (EU) .../... of ... laying down implementing technical standards with regard to <u>notifications by and to applicant and authorised investment firms</u> according to Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council (naar deze Verordening wordt soms ook verwezen met het acroniem “ITS 2”)¹⁴</p> <p style="text-align: center;">“Commission implementing regulation (EU) .../... of ... laying down implementing technical standards with regard to <u>standard forms, templates and procedures for the transmission of information</u> in accordance with Directive 2014/65/EU (naar deze Verordening wordt soms ook verwezen met het acroniem “ITS 4”)¹⁵</p> <p style="text-align: center;">“Commission delegated regulation (EU) .../... of XXX amending Delegated Regulation (EU) 2017/565 as regards the specification of the <u>definition of systematic internalisers</u> for the purposes of that Directive”¹⁶</p>	
--	---	--

¹³ Deze tekst is aangenomen door de Europese Commissie maar nog niet gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie: <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/3/2016/NL/3-2016-4417-NL-F1-1.PDF>.

¹⁴ Deze tekst is nog niet aangenomen door de Europese Commissie: zie het “Final Report on MiFID II/MiFIR draft Technical Standards on autorisation, passporting, registration of third country firms and cooperation between competent authorities”, ESMA, 29.06.15, ESMA/2015/1006.

¹⁵ Deze tekst is nog niet aangenomen door de Europese Commissie: zie het “Final Report on MiFID II/MiFIR draft Technical Standards on autorisation, passporting, registration of third country firms and cooperation between competent authorities”, ESMA, 29.06.15, ESMA/2015/1006.

¹⁶ Deze tekst is nog niet aangenomen: zie https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2017-3070825_en.

	“Final report on draft technical standards under Article 10a(8) of MiFID on the assessment of acquisitions and increases in qualifying holdings in investment firms” ¹⁷	
	Gedelegeerde Richtlijn (EU) 2017/593 van de Commissie van 7 april 2016 tot aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot <u>het vrijwaren van financiële instrumenten en geldmiddelen die aan cliënten toebehoren, productgovernanceverplichtingen en de regels die van toepassing zijn op het betalen of het ontvangen van provisies, commissies en geldelijke of niet-geldelijke tegemoetkomingen (MiFID II L2D-richtlijn)</u>	
Verordening (EU) nr. 600/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten in financiële instrumenten en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 (MiFIR-verordening)		

Bovenstaande tabellen zullen gaandeweg worden aangevuld en geüpdatet, meer bepaald teneinde een verwijzing op te nemen naar de definitieve Belgische teksten waarmee de MiFID II-teksten worden omgezet.

2. Voornaamste wijzigingen

De MiFID II-teksten brengen verschillende wijzigingen aan die een invloed hebben op de geldende vergunnings- en bedrijfsuitoefeningsvoorwaarden voor de gereguleerde ondernemingen, waaronder de eventuele kennisgevingen aan, naargelang het geval, de FSMA of de NBB. De FSMA

¹⁷ Deze tekst is nog niet aangenomen door de Europese Commissie: zie ESMA, 23.03.15, ESMA/2015/613.

attendeert de geregementeerde ondernemingen op de volgende wijzigingen, waaraan zij volgens haar bijzondere aandacht dienen te besteden¹⁸:

- wijzigingen van het toepassingsgebied van de MiFID II-richtlijn;
- nieuwe organisatorische vereisten voor het verstrekken van bepaalde soorten diensten (waaronder het exploiteren van een MTF of OTF)¹⁹;
- strengere regels inzake corporate governance;
- wens van de Europese wetgever om de informatie-uitwisseling in verschillende contexten nog meer te uniformiseren.

Verder wordt bepaald dat een voorafgaande vergunning vereist is voor het aanbieden van datarapporteringsdiensten²⁰ als gewoon beroep of bedrijf.

De MiFID II-teksten omvatten ook een specifieke regeling voor het verlenen van beleggingsdiensten door ondernemingen uit derde Staten (i.e. Staten die geen lid zijn van de EER).

2.1. Wijzigingen in het toepassingsgebied van de MiFID II-richtlijn

Pertinente teksten

	<i>Europese teksten</i>
Niveau 1	<p>Artikelen 1, 2 en 4 alsook 59 tot 66 van de MiFID II-richtlijn</p> <p>Delen A tot D van bijlage I bij de MiFID II-richtlijn</p>
Niveau 2	<p>Artikelen 4 tot 11 alsook 84 tot 89 van de MiFID II L2R-verordening</p> <p>Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/571 van de Commissie van 2 juni 2016 tot aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad met technische reguleringsnormen inzake <u>vergunningverlening aan, organisatorische vereisten voor en publicatie van transactiemeldingen door aanbieders van datarapporteringsdiensten</u> (naar deze Verordening wordt soms ook verwezen met het acroniem “RTS 13”)</p>

¹⁸ Het is noch de bedoeling om hier een exhaustieve lijst te geven van de wijzigingen - ten opzichte van de MiFID I-teksten - die vervat zitten in de MiFID II-teksten, noch om de besproken wijzigingen in detail te beschrijven.

¹⁹ De MiFID II-teksten bevatten ook nieuwe organisatorische vereisten inzake productgovernance en het opnemen of opslaan van telefoongesprekken. De FSMA zal nagaan of die vereisten worden nageleefd, meer bepaald in het kader van een vergunningsaanvraag. Aangezien deze vereisten nauw aanleunen bij de gedragsregels, worden zij behandeld in mededeling FSMA_2017_11 van 18 juli 2017 over de voorbereiding van de inwerkingtreding van de MiFID II-richtlijn (voor de aspecten in verband met de gedragsregels).

²⁰ Beschreven in deel D van bijlage I bij de MiFID II-richtlijn.

	<p>Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/592 van de Commissie van 1 december 2016 tot aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot technische reguleringsnormen voor de <u>criteria om uit te maken wanneer een activiteit moet worden aangemerkt als een nevenactiviteit van het hoofdbedrijf</u> (naar deze Verordening wordt soms ook verwezen met het acroniem “RTS 20”)</p> <p>Uitvoeringsverordening (EU) 2017/1110 van 22 juni 2017 tot vaststelling van technische uitvoeringsnormen met betrekking tot de <u>standaardformulieren, templates en procedures voor de vergunningverlening aan aanbieders van datarapporteringdiensten en desbetreffende kennisgevingen</u> overeenkomstig Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende markten voor financiële instrumenten (naar deze Verordening wordt soms ook verwezen met het acroniem “ITS 3”)</p>
Niveau 3	

Samenvatting

De wijzigingen in de lijst van diensten en activiteiten en van financiële instrumenten die als bijlage bij de MiFID II-richtlijn gaat, en de in die richtlijn vervatte verduidelijkingen bij de vrijstellingen waarin zij voorziet, resulteren in een aanpassing van het toepassingsgebied van de MiFID II-richtlijn (ten opzichte van de MiFID I-richtlijn).

Zo wordt de lijst van beleggingsdiensten en –activiteiten in deel A van bijlage I bij de MiFID II-richtlijn aangevuld met een punt 9 getiteld “het exploiteren van een OTF”²¹.

Aan de lijst van financiële instrumenten in deel C van bijlage I bij de MiFID II-richtlijn wordt een punt 11 over de emissierechten²² toegevoegd.

Er worden nog bepaalde andere verduidelijkingen aangebracht, die eveneens een impact kunnen hebben op de draagwijdte van de uitgeoefende werkzaamheden en op de noodzaak om een vergunning of een uitbreiding van een bestaande vergunning aan te vragen:

- er wordt bevestigd dat handelen voor eigen rekening bij het uitvoeren van cliëntenorders ook dient te slaan op ondernemingen die orders van verschillende cliënten uitvoeren door deze op *matched principal*-basis te matchen (back-to-backhandel)²³;

²¹ Als gedefinieerd in artikel 4(1), 23), van de MiFID II-richtlijn.

²² Emissierechten bestaande uit eenheden waarvan is vastgesteld dat zij in overeenstemming zijn met de vereisten van Richtlijn 2003/87/EG (emissiehandelssysteem).

²³ Considerans 24 van de MiFID II-richtlijn. Dergelijke ondernemingen zouden moeten worden geacht voor eigen rekening te handelen en zouden bijgevolg onderworpen moeten zijn aan de MiFID II-bepalingen over zowel het uitvoeren van orders voor rekening van cliënten als de handel voor eigen rekening.

- er wordt verduidelijkt dat de uitvoering van orders voor rekening van cliënten het sluiten van overeenkomsten tot verkoop van door een beleggingsonderneming of een kredietinstelling uitgegeven financiële instrumenten op het tijdstip van de uitgifte ervan omvat²⁴;
- de draagwijdte van het begrip “beleggingsadvies” wordt verfijnd door het criterium te schrappen op grond waarvan een aanbeveling niet wordt geacht gepersonaliseerd te zijn als zij uitsluitend via distributiekkanalen wordt verspreid²⁵;
- de gereguleerde ondernemingen die gestructureerde deposito’s commercialiseren²⁶ of aan cliënten advies verstrekken over dergelijke deposito’s, zullen voortaan verschillende MiFID II-regels moeten naleven, waaronder de regels inzake corporate governance en bepaalde organisatorische vereisten²⁷;
- alle multilaterale systemen voor de handel in financiële instrumenten moeten functioneren conform hetzij de bepalingen van titel II van de MiFID II-richtlijn over MTF’s of OTF’s, hetzij de bepalingen van titel III van die Richtlijn over gereguleerde markten²⁸;
- voor de aanbieders van datarapporteringsdiensten²⁹ wordt voorzien in de verplichting om te zijn vergund en om te functioneren overeenkomstig de pertinente bepalingen van de MiFID II-richtlijn³⁰;
- bovendien worden punten 4, 5, 6 en 10 van de lijst van financiële instrumenten in deel C van bijlage I bij de MiFID II-richtlijn aangevuld met een verwijzing naar derivatencontracten die betrekking hebben op emissierechten, en naar derivatencontracten die worden verhandeld op een OTF (waarbij een OTF een nieuw gereguleerd handelsplatform is).

Ook worden wijzigingen aangebracht in de in artikel 2 van de MiFID II-richtlijn vermelde vrijstellingen, inzonderheid met betrekking tot de volgende punten:

- verduidelijking van het begrip “incidenteel” met betrekking tot de vrijstelling voor de personen die incidenteel een beleggingsdienst verlenen in het kader van een beroepsactiviteit³¹;
- de draagwijdte van de vrijstelling voor de personen die voor eigen rekening handelen in andere financiële instrumenten dan grondstoffenderivaten of emissierechten (of derivaten daarvan), wordt beperkt, zodat die vrijstelling niet meer geldt voor personen die (i) *market makers* zijn (de

²⁴ Artikel 4(1), 5) van de MiFID II-richtlijn.

²⁵ Artikel 9 van de MiFID II L2R-verordening.

²⁶ Als gedefinieerd in artikel 4(1), 43), van de MiFID II-richtlijn.

²⁷ I.e. artikelen 9(3), 14 en 16(2), (3) et (6), van de MiFID II-richtlijn.

²⁸ Artikel 1(7) van de MiFID II-richtlijn.

²⁹ Zie ter zake ook artikel 4(1), 52), 53) et 54), van de MiFID II-richtlijn.

³⁰ Artikelen 1(1) en 1(2), d), alsook 59 tot 66 van de MiFID II-richtlijn, artikelen 84 tot 89 van de MiFID II L2R-verordening en Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/571 van de Commissie van 2 juni 2016 tot aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad met technische reguleringsnormen inzake vergunningverlening aan, organisatorische vereisten voor en publicatie van transactiemeldingen door aanbieders van datarapporteringsdiensten (naar deze Verordening wordt soms verwezen met het acroniem “RTS 13”).

³¹ Artikel 2(1), c), van de MiFID II-richtlijn en artikel 4 van de MiFID II L2R-verordening.

MiFID I-richtlijn voorziet al in die uitsluiting), (ii) leden zijn van of deelnemers zijn in een gereguleerde markt of een MTF of directe elektronische markttoegang hebben tot een handelsplatform, (iii) een techniek van hoogfrequente algoritmische handel toepassen, of (iv) voor eigen rekening handelen wanneer zij cliëntenorders uitvoeren³²;

- de vrijstelling voor de personen die beleggingsdiensten verlenen met betrekking tot grondstoffenderivaten of emissierechten (of derivaten daarvan), wordt gewijzigd, waarbij in specifieke voorwaarden wordt voorzien om voor die vrijstelling in aanmerking te kunnen komen, waaronder met name de verplichting voor die personen om de betrokken bevoegde autoriteit, i.e. de FSMA, er jaarlijks van in kennis te stellen dat zij van deze vrijstelling gebruikmaken en op verzoek aan die bevoegde autoriteit mee te delen op welke basis zij van mening zijn dat hun activiteit overeenkomstig de punten i) en ii) van artikel 2(1), j), van de MiFID II-richtlijn een nevenactiviteit van hun hoofdbedrijf is³³;
- de toevoeging van een vrijstelling voor bepaalde spelers van de energiesector (zoals de exploitanten of beheerders van een pijpleidingennetwerk)³⁴ alsook, onder bepaalde voorwaarden, voor exploitanten met nalegingsverplichtingen uit hoofde van Richtlijn 2003/87/EG tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten³⁵;
- de opheffing van de in de MiFID I-richtlijn voorziene vrijstelling voor de ondernemingen waarvan de beleggingsdiensten en/of –activiteiten uitsluitend bestaan in het voor eigen rekening handelen op markten voor financiële futures of opties of op andere derivatenmarkten en op contante markten met als enig doel het afdekken van posities op derivatenmarkten, of die voor rekening van andere leden van deze zelfde markten handelen, of deze laatsten een prijs geven, en die door clearing members van deze markten worden gegarandeerd, waarbij de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de door deze ondernemingen gesloten contracten bij clearing members van deze zelfde markten berust³⁶.

2.2. Nieuwe organisatorische vereisten met betrekking tot de verlening van bepaalde soorten diensten

Pertinente teksten

	Europese teksten
Niveau 1	Artikelen 4, 16 tot 20 alsook 34 en 35 van de MiFID II-richtlijn Artikelen 14 tot 23 van de MiFIR-verordening

³² Artikel 2(1), d), van de MiFID II-richtlijn.

³³ Artikel 2(1), j), van de MiFID II-richtlijn alsook de Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/592 van de Commissie van 1 december 2016 tot aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot technische reguleringsnormen voor de criteria om uit te maken wanneer een activiteit moet worden aangemerkt als een nevenactiviteit van het hoofdbedrijf (naar deze Verordening wordt soms verwezen met het acroniem “RTS 20”).

³⁴ Artikel 2(1), n), van de MiFID II-richtlijn.

³⁵ Artikel 2(1), e), van de MiFID II-richtlijn.

³⁶ Artikel 2(1), l), van de MiFID II-richtlijn.

Niveau 2	<p style="text-align: center;">Artikelen 12 tot 32 en bijlage I bij de MiFID II L2R-verordening</p> <p>Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/578 van de Commissie van 13 juni 2016 tot aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende markten voor financiële instrumenten ten aanzien van technische reguleringsnormen <u>tot specificering van de vereisten inzake marketmakingovereenkomsten en -regelingen</u> (naar deze Verordening wordt soms ook verwezen met het acroniem “RTS 8”)</p> <p>Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/589 van de Commissie van 19 juli 2016 tot aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot technische reguleringsnormen tot specificering van de <u>organisatorische vereisten voor beleggingsondernemingen die zich met algoritmische handel bezighouden</u> (naar deze Verordening wordt soms ook verwezen met het acroniem “RTS 6”)</p>
Niveau 3	

Samenvatting

De MiFID II-richtlijn voorziet niet enkel in een algemene verscherping van de in artikel 16 vervatte organisatorische vereisten³⁷, maar bevat ook specifieke organisatorische regels voor het verrichten van de volgende activiteiten, die uitsluitend gelden voor de gereglementeerde ondernemingen waarvan de vergunning die activiteiten omvat:

- de algoritmische handel waarmee een gereglementeerde onderneming zich bezighoudt³⁸ (inclusief de toepassing van een techniek voor hoogfrequente algoritmische handel³⁹ of de algoritmische handel ter uitvoering van een marketmakingstrategie⁴⁰): wanneer een gereglementeerde onderneming zich met algoritmische handel bezighoudt, brengt zij dit ook ter kennis van de bevoegde autoriteiten van haar lidstaat van herkomst en van de lidstaat van het handelsplatform waar zij zich met algoritmische handel bezighoudt als lid van of deelnemer aan het handelsplatform⁴¹;
- het aanbieden, door een gereglementeerde onderneming, van een directe elektronische toegang⁴² tot een handelsplatform: wanneer een gereglementeerde onderneming een directe elektronische toegang tot een handelsplatform aanbiedt, brengt zij dit ook ter kennis van de

³⁷ Zie ook de artikelen 21 tot 32 en bijlage I bij de MiFID II L2R-verordening.

³⁸ Gedefinieerd in artikel 4(1), 39), van de MiFID II-richtlijn.

³⁹ Gedefinieerd in artikel 4(1), 40), van de MiFID II-richtlijn.

⁴⁰ Gedefinieerd in artikel 17(4), van de MiFID II-richtlijn.

⁴¹ Artikel 17(2), (3) en (4), van de MiFID II-richtlijn, de artikelen 18 en 19 van de MiFID II L2R-verordening en Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/589 van de Commissie van 19 juli 2016 tot aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot technische reguleringsnormen tot specificering van de organisatorische vereisten voor beleggingsondernemingen die zich met algoritmische handel bezighouden (naar deze Verordening wordt soms verwezen met het acroniem “RTS 6”).

⁴² Gedefinieerd in artikel 4(1), 41), van de MiFID II-richtlijn.

bevoegde autoriteiten van haar lidstaat van herkomst en van de lidstaat van herkomst van het handelsplatform waartoe zij een directe elektronische toegang verleent⁴³;

- de activiteit van een gereguleerde onderneming als *general clearing member*⁴⁴;
- de systematische interne afhandeling⁴⁵: een gereguleerde onderneming die beantwoordt aan de definitie van systematische internaliseerder, moet dit ook ter kennis brengen van de bevoegde autoriteit, i.e. – in België – de FSMA en de NBB⁴⁶.

Ook wordt de aandacht gevestigd op de geldende specifieke organisatorische vereisten voor de gereguleerde ondernemingen die een MTF of OTF exploiteren⁴⁷.

Tot slot moet worden onderstreept dat de MiFID II-richtlijn de beleggingsondernemingen en de kredietinstellingen de verplichting oplegt om de bevoegde autoriteit van hun lidstaat van herkomst in kennis te stellen van hun voornemen om een beroep te doen op (een) verbonden agent(en) in het kader van het vrij verlenen van beleggingsdiensten en verrichten van beleggingsactiviteiten of de vestiging van een bijkantoor op het grondgebied van een andere lidstaat, alsook in het bijzonder van de identiteit van die verbonden agent(en)⁴⁸.

2.3. Verscherpte regels inzake corporate governance

Pertinente teksten

	<i>Europese teksten</i>
Niveau 1	Artikelen 9 tot 13 van de MiFID II-richtlijn
Niveau 2	
Niveau 3	<p style="text-align: center;"><u>Ontwerptekst</u></p> <p>“Consultation Paper – Joint ESMA and EBA Guidelines on the assessment of the suitability of members of the management body and key function holders under Directive 2013/36/EU and Directive 2014/65/EU”⁴⁹</p>

⁴³ Artikel 17(5) van de MiFID II-richtlijn, artikel 20 van de MiFID II L2R-verordening en Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/589 van de Commissie van 19 juli 2016 tot aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot technische reguleringsnormen tot specificering van de organisatorische vereisten voor beleggingsondernemingen die zich met algoritmische handel bezighouden (naar deze Verordening wordt soms verwezen met het acroniem “RTS 6”).

⁴⁴ Artikel 17(6) van de MiFID II-richtlijn.

⁴⁵ Artikel 4(1), 20), van de MiFID II-richtlijn, artikelen 12 tot 17 van de MiFID II L2R-verordening en artikelen 14 tot 23 van de MiFIR-verordening.

⁴⁶ Artikel 18(4) van de MiFIR-verordening.

⁴⁷ Artikelen 18 tot 20 van de MiFID II-richtlijn.

⁴⁸ Artikelen 34 en 35 van de MiFID II-richtlijn.

⁴⁹ 28.10.16, EBA/CP/2016/17.

Samenvatting

De MiFID II-richtlijn versterkt de rol van de leidinggevende organen van de beleggingsondernemingen en verstrengt bijgevolg de betrokken vereisten, om zo een gezonde en prudente bedrijfsvoering van die ondernemingen te waarborgen en de integriteit van de markt en de belangen van de beleggers te bevorderen. Die strengere vereisten zijn tot op zekere hoogte afgestemd op de vereisten van Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG⁵⁰.

Het leidinggevend orgaan moet meer bepaald de organisatie van de onderneming bepalen voor het verlenen van beleggingsdiensten en -activiteiten en nevendiensten, zoals onder meer de vereiste kennis, vaardigheden en ervaring van het personeel, de middelen, procedures en regelingen voor het verlenen van diensten en verrichten van activiteiten door de onderneming, rekening houdend met de aard, schaal en complexiteit van haar bedrijfsactiviteiten en alle vereisten waaraan de onderneming moet voldoen; het moet deze organisatie goedkeuren en toezien op de uitvoering ervan⁵¹.

Ook moet het leidinggevend orgaan een beleid bepalen op het gebied van diensten, activiteiten, producten en operaties die worden aangeboden of verstrekt, in overeenstemming met de risicotolerantie van de onderneming en de kenmerken en behoeften van de cliënten van de onderneming aan wie deze worden aangeboden of verstrekt, in voorkomend geval, met inbegrip van de uitvoering van passende stresstests; het moet dit beleid goedkeuren en toezien op de uitvoering ervan. Verder moet de onderneming een vergoedingsbeleid bepalen voor de personen die bij de dienstverlening aan cliënten betrokken zijn, dat verantwoord ondernemerschap en een billijke behandeling van cliënten aanmoedigt en belangenconflicten in de betrekkingen met de cliënten voorkomt⁵².

Bovendien zijn ook specifieke regels uitgewerkt om te garanderen dat de leden van het leidinggevend orgaan beschikbaar zijn voor de uitoefening van hun functies⁵³.

2.4. Verdergaande uniformisering van de gegevensuitwisseling

Pertinente teksten

	<i>Europese teksten</i>
Niveau 1	Artikelen 7, 9, 12, 34 en 35 van de MiFID II-richtlijn
Niveau 2	Zie hieronder

⁵⁰ Consideransen 53 tot 55 en artikel 9 van de MiFID II-richtlijn, dat verwijst naar de artikelen 88 en 91 van Richtlijn 2013/36/EU.

⁵¹ Artikel 9(3), a), van de MiFID II-richtlijn.

⁵² Artikel 9(3), b) en c), van de MiFID II-richtlijn.

⁵³ Artikel 9(1) en (2), van de MiFID II-richtlijn, dat verwijst naar artikel 91 van Richtlijn 2013/36/EU.

Niveau 3	Zie hieronder
-----------------	---------------

Samenvatting

De MiFID II-teksten voorzien expliciet in een uniformisering van de informatie die aan de bevoegde autoriteiten moet worden verstrekt (inclusief via de vaststelling van standaardformulieren, templates en procedures) in verband met:

- de verlening van een vergunning (inclusief de wijzigingen in de leidinggevende organen)⁵⁴;
- de verwerving van een gekwalificeerde deelneming in een beleggingsonderneming (of de vergroting van zo'n gekwalificeerde deelneming)⁵⁵; en,
- het vrij verlenen van beleggingsdiensten en verrichten van beleggingsactiviteiten⁵⁶ en de vestiging van een bijkantoor⁵⁷.

Onderstaande tabel vermeldt de betrokken pertinente Europese (ontwerp)teksten van niveau 2:

Verlening van een vergunning	Verwerving van een gekwalificeerde deelneming in een beleggingsonderneming (of de vergroting van zo'n gekwalificeerde deelneming)	Vrij verlenen van beleggingsdiensten en verrichten van beleggingsactiviteiten en de vestiging van een bijkantoor
<p><u>Ontwerpteksten</u></p> <p>Gedelegeerde Verordening (EU) .../... van de Commissie van 14 juli 2016 tot aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot technische reguleringsnormen op het gebied van informatie en vereisten voor het toekennen van een</p>	<p>“Final report on draft technical standards under Article 10a(8) of MiFID on the assessment of acquisitions and increases in qualifying holdings in investment firms”⁵⁸</p>	<p><u>Gepubliceerde tekst</u></p> <p>Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/1018 van de Commissie van 29 juni 2016 tot aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende markten voor financiële instrumenten met technische reguleringsnormen ter specificatie van de informatie die door beleggingsondernemingen, marktexploitanten en kredietinstellingen moet worden verstrekt</p>

⁵⁴ Artikel 7(4) en (5), van de MiFID II-richtlijn.

⁵⁵ Artikel 12(8) en (9), van de MiFID II-richtlijn.

⁵⁶ Artikel 34(8) en (9), van de MiFID II-richtlijn.

⁵⁷ Artikel 35(11) en (12), van de MiFID II-richtlijn.

⁵⁸ Deze tekst is nog niet aangenomen door de Europese Commissie: zie ESMA, 23.03.15, ESMA/2015/613.

<p>vergunning aan beleggingsondernemingen</p> <p>(naar deze Verordening wordt soms ook verwezen met het acroniem "RTS 1")⁵⁹</p> <p>Commission implementing regulation (EU) .../... of ... laying down implementing technical standards with regard to notifications by and to applicant and authorised investment firms according to Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council (naar deze Verordening wordt soms ook verwezen met het acroniem "ITS 2")⁶⁰</p>		<p><u>Ontwerptekst</u></p> <p>Commission implementing regulation (EU) .../... of ... laying down implementing technical standards with regard to standard forms, templates and procedures for the transmission of information in accordance with Directive 2014/65/EU (naar deze Verordening wordt soms ook verwezen met het acroniem "ITS 4")⁶¹</p>
--	--	---

Zo'n harmonisatie van de procedures op Europees vlak staat ook gepland voor de beoordeling van de geschiktheid van de leden van het leidinggevend orgaan en de personen met een sleutelfunctie binnen, onder andere, een beleggingsonderneming⁶². ESMA en EBA hebben daarover een consultatiedocument gepubliceerd, getiteld "Consultation Paper - Joint ESMA and EBA Guidelines on the assessment of the suitability of members of the management body and key function holders under Directive 2013/36/EU and Directive 2014/65/EU"⁶³.

⁵⁹ Deze tekst is aangenomen door de Europese Commissie maar nog niet gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie: [http://ec.europa.eu/finance/securities/docs/isd/mifid/rts/160714-rts-
authorisation_fr.pdf](http://ec.europa.eu/finance/securities/docs/isd/mifid/rts/160714-rts-authorisation_fr.pdf).

⁶⁰ Deze tekst is nog niet aangenomen door de Europese Commissie: zie het "Final Report on MiFID II/MiFIR draft Technical Standards on autorisation, passporting, registration of third country firms and cooperation between competent authorities", ESMA, 29.06.15, ESMA/2015/1006.

⁶¹ Deze tekst is nog niet aangenomen door de Europese Commissie: zie het "Final Report on MiFID II/MiFIR draft Technical Standards on autorisation, passporting, registration of third country firms and cooperation between competent authorities", ESMA, 29.06.15, ESMA/2015/1006.

⁶² Artikel 9(1), van de MiFID II-richtlijn.

⁶³ 28.10.16, EBA/CP/2016/17.

2.5. Aanbieding van datarapporteringsdiensten

Pertinente teksten

	<i>Europese teksten</i>
Niveau 1	Artikelen 1, 4 en 59 tot 66 van de MiFID II-richtlijn
Niveau 2	<p>Artikelen 84 tot 89 van de MiFID II L2R-verordening</p> <p>Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/571 van de Commissie van 2 juni 2016 tot aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad met technische reguleringsnormen inzake <u>vergunningverlening aan, organisatorische vereisten voor en publicatie van transactiemeldingen door aanbieders van datarapporteringsdiensten</u> (naar deze Verordening wordt soms ook verwezen met het acroniem “RTS 13”)</p> <p>Uitvoeringsverordening (EU) 2017/1110 van 22 juni 2017 tot vaststelling van technische uitvoeringsnormen met betrekking tot de <u>standaardformulieren, templates en procedures voor de vergunningverlening aan aanbieders van datarapporteringsdiensten en desbetreffende kennisgevingen</u> overeenkomstig Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende markten voor financiële instrumenten (naar deze Verordening wordt soms ook verwezen met het acroniem “ITS 3”)</p>
Niveau 3	

Samenvatting

Volgens de MiFID II-richtlijn is voor het aanbieden van datarapporteringsdiensten (zoals omschreven in deel D van bijlage I bij die Richtlijn) als gewoon beroep of bedrijf een voorafgaande vergunning vereist van de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst, i.e. – in België – de FSMA.

2.6. Verlenen van beleggingsdiensten door ondernemingen uit derde landen

Pertinente teksten

	<i>Europese teksten</i>
Niveau 1	<p>Artikelen 39 tot 43 van de MiFID II-richtlijn</p> <p>Artikelen 46 tot 49 van de MiFIR-verordening</p>
Niveau 2	Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/2022 van de Commissie van 14 juli 2016 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 600/2014 van het Europees Parlement en de Raad met technische reguleringsnormen inzake de <u>informatie die</u>

	<u>ondernemingen uit derde landen met het oog op registratie moeten verstrekken en de vorm waarin informatie aan de cliënten moet worden verschaft</u>
Niveau 3	

Samenvatting

Krachtens de MiFIR-verordening is het ondernemingen uit derde landen voortaan toegestaan om in de hele Europese Unie beleggingsdiensten te verlenen of beleggingsactiviteiten te verrichten met of zonder nevendiensten, zonder de vestiging van een bijkantoor, op voorwaarde dat die diensten niet worden verleend aan niet-professionele cliënten (inclusief de niet-professionele cliënten die hebben gevraagd om als professionele cliënten te worden behandeld) en dat die ondernemingen bij ESMA worden geregistreerd. Die registratie door ESMA komt er alleen als de Europese Commissie een gelijkwaardigheidsbesluit heeft vastgesteld voor het derde land van herkomst van de onderneming die om registratie verzoekt. Daarnaast zijn nog andere voorwaarden van toepassing: zo moeten er samenwerkingsregelingen zijn getroffen tussen ESMA en het betrokken derde land, moet de onderneming in haar land van herkomst een vergunning hebben voor het verrichten van de beleggingsdiensten en -activiteiten die zij in de Europese Unie wenst te verrichten, en moet die onderneming onderworpen zijn aan effectief toezicht en effectieve handhaving om volledige naleving van de in dat derde land geldende eisen te garanderen.

De cliënten moeten door de onderneming uit een derde land die bij ESMA is geregistreerd, in kennis worden gesteld van het feit dat zij geen diensten mag verlenen aan niet-professionele cliënten en dat zij in de Europese Unie niet aan toezicht is onderworpen, en dit vóór enige beleggingsdienst wordt verleend.

Voor de cliënten die als professionele cliënten worden aangemerkt, en de in aanmerking komende tegenpartijen, wanneer geen gelijkwaardigheidsbesluit is vastgesteld, en voor de niet-professionele cliënten (inclusief de niet-professionele cliënten die hebben gevraagd om als professionele cliënten te worden behandeld), ongeacht of al dan niet een gelijkwaardigheidsbesluit is vastgesteld, kunnen specifieke nationale regelingen worden uitgewerkt, zoals de vestiging van een bijkantoor in het geval van niet-professionele cliënten, waarvoor de toepasselijke regeling wordt gedefinieerd in en geharmoniseerd door de MiFID II-richtlijn.

3. Actieplan

Aangezien de MiFID II-teksten op korte termijn, nl. op 3 januari 2018, in werking treden, verwacht de FSMA dat de gereguleerde ondernemingen die dat nog niet zouden hebben gedaan,

- de mogelijke impact analyseren die de wijzigingen in het toepassingsgebied van de MiFID II-richtlijn en in de vergunnings- en bedrijfsuitoefeningsvoorwaarden voor de gereguleerde ondernemingen zouden kunnen hebben voor hun vergunning, hun organisatie en de informatie die zij ter kennis moeten brengen van hun toezichthoudende autoriteit (inclusief bij het vrij

verlenen van beleggingsdiensten en verrichten van beleggingsactiviteiten⁶⁴ en de vestiging van een bijkantoor);

- bepalen welke stappen moeten worden gezet en/of maatregelen moeten worden genomen om te voldoen aan de vereisten die voortvloeien uit de MiFID II-richtlijn en haar gedelegeerde of uitvoeringsmaatregelen, en dat zij die stappen en/of maatregelen in de praktijk brengen vóór de inwerkingtreding van de MiFID II-teksten.

De FSMA zal te gepasten tijde bekijken of deze mededeling, in voorkomend geval, moet worden aangevuld met één of diverse meer gerichte mededelingen over de vergunnings- en bedrijfsuitoefeningsvoorwaarden die voor bepaalde categorieën van gereguleerde ondernemingen uit de MiFID II-teksten voortvloeien.

⁶⁴ Artikel 34(8) en (9), van de MiFID II-richtlijn.